

IV

(Tájékoztatók)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

az ARTEMIS közös vállalkozás 2010-es pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról, a közös vállalkozás válaszaival együtt

(2011/C 368/01)

BEVEZETÉS

1. Az ARTEMIS közös vállalkozás, amelynek székhelye Brüsszelben található, 2007 decemberében jött létre⁽¹⁾, 10 éves időszakra.

2. A közös vállalkozás fő célkitűzése, hogy meghatározza és végrehajtsa különféle alkalmazási területeken a beágyazott számítástechnikai rendszerek számára kulcsfontosságú technológiák kifejlesztésének kutatási ütemtervét annak érdekében, hogy az európai versenyképesség és fenntarthatóság erősödjön, valamint új piacok és társadalmi alkalmazások alakulhassanak ki⁽²⁾.

3. Az ARTEMIS közös vállalkozás alapító tagjai a Bizottság által képviselt Európai Unió, a tagállamok közül Ausztria, Belgium, Dánia, Észtország, Franciaország, Finnország, Németország, Görögország, Magyarország, Írország, Olaszország, Hollandia, Portugália, Románia, Szlovénia, Spanyolország, Svédország és az Egyesült Királyság, valamint az ARTEMISIA, a beágyazott számítástechnikai rendszerek területén tevékenykedő európai vállalatokat és más kutatási szervezeteket képviselő egyesület. 2009-ben Ciprus, Csehország, Lettország és Norvégia is tagjai lettek a közös vállalkozásnak.

4. Az ARTEMIS közös vállalkozás működési költségeihez, illetve kutatási tevékenységeihez az Unió – a hetedik kutatási keretprogram költségvetéséből – legfeljebb 420 millió euróval

járul hozzá⁽³⁾. Az ARTEMISIA egyesület maximum 30 millió euróval járul hozzá a működési költségekhez. Az ARTEMIS tagállamai a működési költségekhez egyrészt természetben járulnak hozzá (pl. a gyakorlatban megkönnyítik a projektek végrehajtását), másrészt az uniós pénzügyi hozzájárulásnak legalább 1,8-szeresét adják. Természetbeni hozzájárulások várhatóak a projektekben részt vevő kutatási szervezetektől is.

5. A közös vállalkozás 2009. október 26-án kezdte meg önálló működését.

MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZAT

6. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikkének (1) bekezdése alapján a Számvevőszék ellenőrizte egyrészt az ARTEMIS közös vállalkozás éves beszámolóját⁽⁴⁾, amely a 2010. december 31-én véget ért pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokról⁽⁵⁾ és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből⁽⁶⁾ áll, másrészt azt, hogy a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek voltak-e.

⁽¹⁾ A Tanács 74/2008/EK rendelete (2007. december 20.) a beágyazott számítástechnikai rendszerekre irányuló közös technológiai kezdeményezést megvalósító „ARTEMIS közös vállalkozás” létrehozásáról (HL L 30., 2008.2.4., 52. o.).

⁽²⁾ A melléklet a közös vállalkozás hatáskörét, tevékenységeit és a rendelkezésére álló erőforrásokat foglalja össze, tájékoztatás céljából.

⁽³⁾ Az 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal elfogadott hetedik keretprogram összefogja az EU összes kutatással kapcsolatos kezdeményezését, meghatározó szerepet játszik a növekedés, versenyképesség és foglalkoztatás céljainak megvalósításában, és egyúttal az Európai Kutatási Térség egyik alappillére.

⁽⁴⁾ A beszámoló kiegészül az év során folytatott költségvetési és pénzgazdálkodásról szóló jelentéssel, amely bemutatja többek között az előirányzatok teljesítésének alakulását, és összefoglalót ad a különböző költségvetési tételek közötti előirányzat-átcsoportosításokról.

⁽⁵⁾ A pénzügyi kimutatások a következőkből állnak: a mérleg, a gazdasági eredménykimutatás, a cash flow kimutatás, a nettó eszközökben bekövetkezett változásokat feltüntető kimutatás, valamint a pénzügyi kimutatások melléklete; ez utóbbi a számviteli politika főbb alapelveinek bemutatását és egyéb magyarázatokat tartalmaz.

⁽⁶⁾ A költségvetés végrehajtásáról szóló jelentés a költségvetési eredménykimutatást és annak mellékletét tartalmazza.

7. Ennek a megbízhatósági nyilatkozatnak az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet 185. cikkének (2) bekezdése értelmében ⁽⁷⁾ az Európai Parlament és a Tanács a címzettje.

Az igazgató felelőssége

8. Az igazgató, mint engedélyezésre jogosult tisztviselő, a közös vállalkozás pénzügyi szabályzatával összhangban, saját felelősségére és a jóváhagyott előirányzatok összehatárain belül végrehajtja a költségvetés bevételeit és kiadásait ⁽⁸⁾. Az igazgató feladata ⁽⁹⁾ a szervezeti struktúra felállítása és az, hogy kialakítsa az akár csalásból, akár tévedésből eredő lényegi hibáktól mentes végleges beszámoló elkészítésére vonatkozó belső irányítási és kontrollrendszereket, illetve eljárásokat ⁽¹⁰⁾, valamint, hogy biztosítsa a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségét és szabályszerűségét.

A Számvevőszék felelőssége

9. A Számvevőszék feladata, hogy ellenőrzése alapján megbízhatósági nyilatkozatot készítsen a közös vállalkozás éves beszámolójának megbízhatóságára, valamint az annak alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan.

10. A Számvevőszék az IFAC és az ISSAI ⁽¹¹⁾ nemzetközi ellenőrzési standardjaival és etikai kódexével összhangban végezte ellenőrzését. Ezek a standardok megkövetelik, hogy a Számvevőszék megfelelően bizonyos etikai követelményeknek, és az ellenőrzést úgy tervezze meg és végezze el, hogy kellő bizonyosságot nyerhessen arra nézve, hogy a beszámoló mentes a lényegi hibáktól, valamint, hogy az alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek.

11. A számvevőszéki ellenőrzés magában foglalja olyan eljárások elvégzését, amelyek révén ellenőrzési bizonyíték

nyerhető a beszámolóban szereplő összegekről és információkról, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről. A számvevőszéki ellenőrök megítélésén múlik, hogy milyen eljárásokat alkalmaznak, például azon kockázat értékelésére, hogy vannak-e – akár csalás, akár tévedés okozta – lényegi hibák, illetve jogszerűtlen és szabályszerűtlen tranzakciók a beszámolóban. A kockázat ilyen felmérésekor a körülményeknek megfelelő ellenőrzési eljárások megtervezése érdekében figyelembe vesszük a szervezetnek a beszámoló elkészítése és bemutatása szempontjából releváns belsőkontroll-rendszerét. A számvevőszéki ellenőrzés felméri továbbá, hogy az alkalmazott számviteli politikák megfelelőek-e, illetve a vezetés által készített számviteli becslések ésszerűek-e, valamint kiterjed a beszámoló általános bemutatásának értékelésére is.

12. A Számvevőszék meggyőződése, hogy a rendelkezésére álló ellenőrzési bizonyítékok elégséges és megfelelő alapot nyújtanak az alább kifejtett véleményekhez.

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

13. A Számvevőszék véleménye szerint az ARTEMIS közös vállalkozás éves beszámolója minden lényeges szempontból híven és a közös vállalkozás pénzügyi szabályzatának előírásaival összhangban tükrözi a 2010. december 31-i pénzügyi helyzetet, illetve az akkor véget ért évben lezajlott gazdasági események eredményét.

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

14. A Számvevőszék véleménye szerint a közös vállalkozás 2010. december 31-én véget ért pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolóját megalapozó tranzakciók minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

15. Az alábbi, 16–26. bekezdésben foglalt megjegyzések nem kérdőjelezik meg a Számvevőszék véleményeinek érvényét.

MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZGAZDÁLKODÁSRÓL

A költségvetés végrehajtása

16. A közös vállalkozás pénzügyi szabályzata 29–31. pontjának ellentmondva a 2010-es költségvetést nem fogadták el az előző év végéig (hanem csak 2010. január 28-án). A költségvetés szerkezete és tagolása nem volt összhangban a pénzügyi szabályzat előírásaival.

⁽⁷⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁽⁸⁾ A 2343/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet (HL L 357., 2002.12.31., 72. o.) 33. cikke.

⁽⁹⁾ A 2343/2002/EK, Euratom rendelet 38. cikke.

⁽¹⁰⁾ A beszámolók bemutatására vonatkozó, illetve az uniós szervek által alkalmazandó számviteli szabályokat a legutóbb a 652/2008/EK, Euratom rendelettel (HL L 181., 2008.7.10., 23. o.) módosított 2343/2002/EK, Euratom rendelet VII. címének 1. fejezete tartalmazza. Ezeket a szabályokat beépítették az ARTEMIS közös vállalkozás pénzügyi szabályzatába.

⁽¹¹⁾ Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) és a legfőbb ellenőrzési intézmények nemzetközi standardjai (ISSAI).

17. A végleges költségvetés 27 millió euro összegű kifizetési előirányzatot tartalmazott. A felhasználási arány 37,7 % volt. A bankszámlákon elhelyezett betétek összege az év végén 16,6 millió euro volt (ez a 2010-ben rendelkezésre álló kifizetési előirányzatok 60 %-át tette ki). A közös vállalkozás tájékoztatása szerint a kifizetési előirányzatok viszonylag alacsony végrehajtási aránya annak tudható be, hogy az egyes tagállamokban a tagállami támogatási szerződéseket késve írták alá ⁽¹²⁾.

Belsőkontroll-rendszerek

18. A közös vállalkozás 2010-ben még nem alakította ki teljeskörűen belső kontrolljait és pénzügyi információs rendszerét. Különösen a költségigénylések operatív ellenőrzése, a tagállami hatóságok által kibocsátott igazolásokban foglalt bizonyosság, valamint az utólagos ellenőrzésekkel kapcsolatos stratégia területén van szükség további munkára. Ezek a közös vállalkozás belsőkontroll-rendszerének fontos elemei.

19. Az utólagos ellenőrzés kizárólag a tagállami hatóságok által benyújtott igazolások alapján történik, és nem került sor semmilyen egyéb, a kedvezményezettek által bejelentett kiadások jogszerűségét és szabályszerűségét vizsgáló ellenőrzésre.

20. A közös vállalkozás az egyes projektekkel kapcsolatos költségigénylések utólagos ellenőrzésének feladatát teljes mértékben a tagállamoknak adta át anélkül, hogy bármilyen ellenőrzést gyakorolna előlött ⁽¹³⁾. Ez megnehezíti, hogy a közös vállalkozás biztosítani tudja: i. tagjai pénzügyi érdekeinek megfelelő, a vonatkozó tanácsi rendelet ⁽¹⁴⁾ által megkövetelt védelmét; valamint ii. az alapul szolgáló tranzakciók jogszerűségét és szabályszerűségét.

21. A számítástechnikai kontrollok korlátozott felülvizsgálata kimutatta, hogy a közös vállalkozás számítástechnikai irányításának és gyakorlatának szintje a közös vállalkozás méretét és

⁽¹²⁾ A közös vállalkozás csak akkor teljesít előfinanszírozási kifizetéseket a projektek számára, amikor a tagállami hatóságok már aláírták a nemzeti támogatási szerződéseket. Az év végén még mindig voltak olyan 2008-ban és 2009-ben kiírt pályázatokhoz kapcsolódó nemzeti támogatási szerződések, amelyeket még nem írtak alá.

⁽¹³⁾ A Nemzeti Támogatási Hatóságokkal aláírt igazgatási megállapodások nem tartalmazzák a hatóságok által lefolytatandó utólagos ellenőrzésekkel kapcsolatos részletes gyakorlati tudnivalókat (pl. ellenőrzési módszertan, alkalmazandó eljárások). A Nemzeti Támogatási Hatóságokat a jogszabály csak arra kötelezi, hogy ezeknek az ellenőrzéseknek az eredményéről tájékoztassák a közös vállalkozást.

⁽¹⁴⁾ A közös vállalkozást létrehozó tanácsi rendelet 12. cikke kimondja, hogy „a közös vállalkozás gondoskodik arról, hogy tagjainak pénzügyi érdekei megfelelő védelemben részesüljenek, azáltal, hogy megfelelő belső és külső ellenőrzéseket végez vagy végeztet”, valamint hogy „az ARTEMIS közös vállalkozás helyszíni ellenőrzéseket és pénzügyi ellenőrzéseket végez az ARTEMIS közös vállalkozás közpénzeiből nyújtott finanszírozásának kedvezményezettjeinél. Ezeket az ellenőrzéseket végezheti akár közvetlenül az ARTEMIS közös vállalkozás, akár az ARTEMIS közös vállalkozás nevében eljárva az ARTEMIS-tagállamok.”

küldetését tekintve megfelelő, ugyanakkor a formális szabályok és eljárások kialakítása egyes területeken elmarad a tervezetektől ⁽¹⁵⁾.

22. A közös vállalkozás számvitelért felelős tisztviselője validálta a pénzügyi és számviteli rendszereket (ABAC és SAP), de még nem validálta az azok alapját képező, pénzügyi információkat biztosító üzleti folyamatokat, különös tekintettel arra a folyamatra, amelynek révén a tagállami hatóságoktól beérkező költségigénylések validálására és kifizetésére vonatkozó pénzügyi információk nyerhetők.

23. Noha ezt pénzügyi szabályzatának 103. cikke előírja, a közös vállalkozás eddig még nem vezetett be belső eljárást a kedvezményezetteknek járó támogatási összegekből levonandó, az előfinanszírozási összegek által generált kamatok kiszámítására.

EGYÉB SZEMPONTOK

A belső ellenőrzési részleg és a Bizottság belső ellenőrzési szolgálata

24. Az ARTEMIS-t létrehozó tanácsi rendelet 6.2. cikke úgy rendelkezik, hogy a közös vállalkozásnak saját belső ellenőrzési részleggel kell rendelkeznie. A belsőkontroll-rendszernek ezt a fontos elemét azonban 2010 végéig még nem hozták létre.

25. Korábbi jelentésében a Számvevőszék rámutatott, hogy a közös vállalkozás alapszabályában egyértelműbbé kell tenni a Bizottság belső ellenőrének szerepéről szóló jelenlegi rendelkezést. Annak ellenére, hogy a közös vállalkozás pénzügyi szabályzatába még nem került be a Bizottság belső ellenőrének hatáskörét meghatározó módosítás, a Bizottság és a közös vállalkozás lépéseket tett a Bizottság belső ellenőrzési szolgálata, illetve a közös vállalkozás belső ellenőrzési részlege által ellátandó operatív feladatok egyértelműbb meghatározása érdekében.

Nem kötöttek befogadói megállapodást

26. Amint arra a Számvevőszék korábbi jelentésében utalt, a közös vállalkozást létrehozó tanácsi rendelet értelmében a közös vállalkozásnak és Belgiumnak befogadói megállapodást kell kötnie a Belgium által nyújtandó irodahelyiségekről, kiváltságokról és mentességekről, valamint egyéb támogatásokról. 2010 végéig azonban még nem került sor ennek a megállapodásnak a megkötésére.

⁽¹⁵⁾ a) Nem teljes körű a stratégiai IT-tervezési és nyomonkövetési ciklus; b) nem állnak rendelkezésre teljes körű biztonsági szabályok és eljárások; c) nem teljes körű a számítástechnikai kockázatok kezelése; és d) hiányzik a formális üzletfolytonossági terv (BCP), valamint egy teljes körű és tesztelt katasztrófaelhárítási terv (DRP).

Ezt a jelentést Igors LUDBORŽS számvevőszéki tag elnökletével a IV. kamara a 2011. október 25-i ülésén, Luxembourgban fogadta el.

a Számvevőszék nevében

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

elnök

MELLÉKLET

ARTEMIS közös vállalkozás (Brüsszel)

Hatáskör és tevékenységek

<p>A Szerződésből eredő uniós hatáskör</p> <p>(Részletek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 187. cikkéből)</p>	<p>Az Unió közös vállalkozásokat vagy egyéb olyan struktúrákat hozhat létre, amelyek az uniós kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs programok hatékony végrehajtásához szükségesek.</p>
<p>A közös vállalkozás hatásköre</p> <p>(A Tanács 74/2008 rendelete)</p>	<p>Célkitűzések</p> <p>Az ARTEMIS közös vállalkozás hozzájárul a hetedik keretprogram és az „Együttműködés” egyedi program „Információs és kommunikációs technológiák” témakörének megvalósításához.</p> <p>Feladatok</p> <ul style="list-style-type: none"> — meghatározza és végrehajtja a beágyazott számítástechnikai rendszerek számára kulcsfontosságú technológiák kifejlesztésének kutatási ütemtervét, — a versenypályázati felhívásokat követően kiválasztott projektek résztvevőinek szóló támogatások odaítélésével elősegíti a kutatási és fejlesztési tevékenységek megvalósítását, — elősegíti a köz- és a magánszféra közötti partnerséget az uniós, nemzeti és magánszektorbeli erőfeszítések mozgósítása és egyesítése, valamint a beágyazott számítástechnikai rendszerek területén a kutatási és fejlesztési célú összefeketések növelése érdekében, — megvalósítja az európai kutatási és fejlesztési erőfeszítések szinergiáját és összehangolását a beágyazott számítástechnikai rendszerek területén, — elősegíti a kkv-k részvételét.
<p>Irányítás</p>	<p>1. Igazgatótanács</p> <p>átfogó felelősséget visel a közös vállalkozás működéséért és felügyeli a közös vállalkozás tevékenységeinek végrehajtását.</p> <p>2. Igazgató</p> <p>a közös vállalkozásnak az Igazgatótanács határozataival összhangban végzett napi ügyintézéséért felelős vezetője.</p> <p>3. Hatóságok testülete</p> <p>felelős a pályázati felhívások hatókörével és költségvetésével, a pályázatok kiválasztásával, valamint a közpénzek kiválasztott pályázatoknak történő kifizetésével kapcsolatos döntésekért.</p> <p>4. Ipari és Kutatási Bizottság</p> <p>kidolgozza a többéves stratégiai tervet, a kutatási ütemtervet és a közös vállalkozás éves munkatervét.</p> <p>5. Külső ellenőrzés</p> <p>Az Európai Számvevőszék.</p> <p>6. A zárszámadás elfogadásáért felelős hatóság</p> <p>A Tanács javaslata alapján eljáró Európai Parlament.</p>

A közös vállalkozás rendelkezésére álló erőforrások 2010-ben	Költségvetés a költségvetés 38,5 millió euro kötelezettségvállalást és 27 millió euro kifizetést irányoz elő. Létszám 2010. december 31-én A létszámtervben 8 álláshely szerepelt, ebből a betöltött álláshelyek száma 7 volt. Egyéb alkalmazottak: — Kiküldött tagállami szakértők: 0 — Szerződéses alkalmazottak: 4 — Helyi személyzet: 0 Teljes alkalmazotti létszám: 11, amely foglalkoztatási terület szerint a következőképpen oszlik meg: — Operatív feladatok: 5 — Adminisztratív feladatok: 4 — Vegyes feladatok: 2
Tevékenységek és szolgáltatások 2010-ben	A közös vállalkozás 2010-ben felhívást tett közzé egy 93 millió euro összköltségvetésű pályázatra.

Forrás: a közös vállalkozástól származó adatok.

Az ARTEMIS KÖZÖS VÁLLALKOZÁS VÁLASZAI

16. bekezdés

Mivel a működési költségvetés a tagállamok elkötelezettségétől függ – és a többségük esetében ez csak a nemzeti költségvetésük elfogadását követően lehetséges – a költségvetést az igazgatótanács 2011. januári ülésén fogadta el.

A költségvetés szerkezetét és tartalmát a Számvevőszék korábbi megjegyzéseinek és ajánlásainak megfelelően átdolgozták a 2011. évi költségvetésben.

17. bekezdés

Egyetértünk a Számvevőszék észrevételeivel. Az ARTEMIS minden tőle telhetőt megtesz a folyamat felgyorsítása érdekében.

20. bekezdés

A közös vállalkozás az utólagos ellenőrzésekkel elsősorban az ARTEMIS-tagállamokat bízta meg. Az elfogadott utólagos ellenőrzési stratégiában kivételekről rendelkezik. Az ARTEMIS most gyűjti össze a tagállamoktól a különféle nemzeti stratégiákat és az utólagos ellenőrzések eredményeit. Ezt követően a Belső Ellenőrzési Szolgálattal (az ARTEMIS belső ellenőre) együtt megvizsgáljuk a stratégiánk javításának és felülvizsgálatának módját.

21. bekezdés

A szakpolitikák és eljárások formalizálása folyamatban van, és az átmeneti állapotok miatt – mivel az ARTEMIS közös vállalkozás 2010-ben ideiglenes helyiségekben kényszerült dolgozni – még valóban nem készült el vele.

22. bekezdés

Az egyéb, háttérben zajló üzleti folyamatok tekintetében az ARTEMIS a nemzeti hatóságok által szolgáltatott adatokra támaszkodik, és egyúttal lépéseket tesz a rendszer javítása érdekében (lásd a 20. bekezdést).

23. bekezdés

Az ARTEMIS a számlák és kifizetések kezelését segítő információs eszköz, az ABAC részeként az előfinanszírozások utáni kamatnyereségének levonásához egy eljárást alkalmaz, az Európai Bizottság által az ABAC-ban előírt és meghatározott módon. Eddig azonban a nemzeti hatóságok nem vallottak be az előfinanszírozások után kamatnyereséget. Az ARTEMIS a kedvezményezettek előfinanszírozási kamatnyereség-bejelentési kötelezettségére vonatkozó szabályaikkal kapcsolatban megkérdezi majd a nemzeti hatóságokat.

24. bekezdés

Ezzel a kérdéssel a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálata foglalkozik.

25. bekezdés

A Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálatának a chartáját az igazgatótanács 2010. november 25-én elfogadta. Az ARTEMIS pénzügyi szabályait ennek értelmében módosítja majd a megfelelő alkalommal.

26. bekezdés

Az ARTEMIS közös vállalkozás továbbra is együttműködik a fogadási megállapodás rendelkezései végrehajtása céljából, és a megállapodás aláírása érdekében várja az eljárás következő lépéseinek kimenetelét.